

Mănăstirea Hurezi

Monument istoric. LMI 2004 VL-II-a-A-09898

sat aparținând de ROMANII DE JOS, oraș HOREZU

Biserica Mănăstirii, Vedere Vest-Pridvor

Biserica Mănăstirii, Vedere Est-Altar

Ctitor: Constantin Brâncoveanu

An construcție sau atestare istorică: Datare, 1690 – 1709 – conform LMI 2004

Scurtă prezentare a lăcașului de cult: Mănăstirea Hurezi cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena” și „Sfinții Martiri Brâncoveni” este așezată la poalele Muntelui Căpățâanii, la marginea satului Romanii de Jos.

Fiind considerată cea mai reprezentativă construcție în stil brâncovenesc din întreaga țară, Mănăstirea Hurezi este poate și cel mai mare ansamblu monahal din România. Acesta se întinde pe mai mult de trei hectare, cuprinzând mănăstirea propriu-zisă, Biserica Bolniță, „Schitul Sfinților Apostoli” și „Schitul Sfântul Ștefan”. Acestora li se poate adăuga, în mod firesc, și Biserica „Sfinții Îngeri”, ctitorită tot de unul dintre stareții mănăstirii celei mari, aflată puțin mai la sud de incinta mănăstirii. Începând cu anul 1993, mănăstirea de la Hurezi se află pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Catapeteasma Bisericii, Registru Superior

Detalii Catapeteasmă

Naos

Numele mănăstirii se trage de la păsările numite „huhurezi“, păsări de noapte cu un penaj deosebit de colorat. Potrivit legendei locale, meșterii tocmiți de Sfântul Constantin Brâncoveanu erau nevoiți, din cauza turcilor, să lucreze mai mult noaptea, când se auzeau numai huhurezii. Mănăstirea Hurezi prezintă două incinte: prima incintă este delimitată de ziduri din cărămidă, nu foarte înalte, care cuprind atât mănăstirea, cât și schiturile acesteia, în vreme ce a doua incintă este fortificată și deosebit de înaltă, având clădiri pe trei laterale, iar spre răsărit un zid înalt. Biserica cea mare a Mănăstirii Hurezi, închinată Sfinților Împărați Constantin și Elena, a fost ctitorită, între anii 1693-1697, de către Sfântul Constantin Brâncoveanu. Are formă de cruce și împărțită în pridvor, pronaos, naos și Altar. Pictura interioară are o mare valoare, deoarece în afara scenelor religioase, pictorii au creat o galerie de portrete ale Brâncovenilor, Basarabilor și Cantacuzinilor. De remarcat, alături de pictura în frescă, tot pentru biserica mare, catapeteasma sculptată în lemn de tei cu aur, cât și candelarele de argint, donate de doamna Maria Brâncoveanu.

Domnitorul Constantin Brâncoveanu a încredințat supravegherea acestor lucrări, rudei sale Pârvu Cantacuzino, mare stolnic, căruia, murind în anul 1691, i-a urmat Cernica Știrbei, fost mare armaș. Dintre meșterii renumiți de la Hurezi, îi menționăm pe: Manea, vătaful zidarilor, pe Istrate lemnarul și pe Vucasin Caragea, pietrarul, toți trei fiind zugrăviți pe perete, în pridvorul bisericii celei mari.

Paraclisul de la Hurezi, ridicat în anul 1697, este unul dintre cele mai reușite monumente din această epocă. Pictura din paraclis este lucrată în frescă, de către zugravii Preda și Marin, meșteri din aceeași școală brâncovenească, fiind păstrată în condiții optime.

Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena“ (biserica mare) este construită în plan triconc, cu câte o turlă poligonală pe naos și pronaos; are un pridvor deschis, susținut de coloane din piatră sculptate, construcția lui fiind specifică stilului brâncovenesc. Ușa de la intrare are ancadramente în marmură, deasupra ei fiind așezată pisană cu stema Țării Românești și a Cantacuzinilor. Deși din punct de vedere iconografic păstrează tradiția bizantină, se disting însă și câteva particularități, dintre care: introducerea portretelor meșterilor constructori, în pridvor, alături de ctitori; interpretarea liberă a compoziției icoanelor de hram; abordarea în manieră nouă a scenei Judecata de Apoi. Pronaosul păstrează câteva morminte. Mormântul cel mai de seamă, lucrat din marmură și acoperit cu o placă sculptată, pregătit pentru ctitorul voievod, nu și-a împlinit niciodată rostul său, de vreme ce Sfântul Constantin Brâncoveanu a fost înmormântat, pe ascuns. Astfel, se crede că Sfântul Constantin Brâncoveanu ar fi fost înmormântat, pe ascuns, de frica turcilor, în Biserica „Sfântul Gheorghe“, din București. Un alt mormânt din pridvor, deosebit și el, este cel al vrednicului egumen, Ioan Arhimandritul.

De-a lungul vremii, așezământul monahal de la Hurezi a fost reparat și restaurat de mai multe ori în anii 1827, 1872, 1907-1912,